

Ülkemizin sanayisini korumamız lazım. Çelik üretimi olup da sektörünü korumayan ülke yok. Sadece haddehanesi olan bile sanayisini koruyor.

Ece
CEYHUN
www.cepun.com.tr
2016 CEO SOHBETLERİ

Bu mekanizmayı gelişmiş ülkeler, özellikle ABD çok iyi kullanıyor ve üst üste anti dumping soruşturmaları açarak ithalatı yavaşlatıyorlar.

Avrupa'daki toparlanma ihracatçı sektörlerle yarayacak

Ali Pandir, Erdemir'in yakın temas ettiği sektörlerdeki gelişmeleri değerlendirirken "Avrupa'da bir toparlanma geliyor. İçeride olan çok köktür. Halbuki dışardan bakınca Avrupa aslında toparlanıyor ve ECB para basmaya devam ediyor. Avrupa'daki toparlanma başta otomotiv olmak üzere ihracatçı sektörlerle yarayacak. Mega projeler sürüyor. Eurozone'in ihratlarının yüzde 65'i inşaat, yüzde 30'u sanayi sektörü tarafından kullanılıyor. Otomotiv iyi geliyor. Aht yapı ve inşaatla iyi giderse beyaz esya ve makine de iyiye. Çelik sektörü için 2016 yılının olumlu görünümü. Sorun Rus ve Çin rekabetinin Türkiye'deki sanayiye etkileri" diye konuştu.

Eylül ayında Türkiye'de net 'ithalatçı' oldu. Erdemir Yönetim Kurulu Başkanı Ali Pandir, artan ithalat, dışarıya fiyat baskısı yaşanan çelik sektörünün geldiği noktayı 'sağlıklı' olarak nitelendirerek, "Eğer Türkiye katma değeri ürünü geçmek istiyorsa üretim cephesinde tam tersi bir hareket başlamalı. Bunun temelinde de rekabet gücünün eksikliği var. Tüketim tarafında ise talebi ithalat karşılıyor. Üzerine de fiyatlar sürekli düşüyor" diyerek haksız/dumpingli ithalata karşı koruma kalkmalarını kadirinmasını istedi.

Erdemir Yönetim Kurulu Başkanı Ali Pandir, ile konuşmaya dünyadaki gelişmelerden başladı. Erdemir'e kadar geldi. Sohbet sırasında Pandir'in sektörün geleceğine dair yaptığı tespitler önemliydi. Ali Pandir, "Eğer Türkiye katma değeri ürünü geçmek istiyorsa üretim cephesinde tam tersi bir hareket başlamalı. Bunun temelinde de rekabet gücünün eksikliği var. Tüketim tarafında ise talebi ithalat karşılıyor. Üzerine de fiyatlar sürekli düşüyor" diyerek haksız/dumpingli ithalata karşı koruma kalkmalarını kadirinmasını istedi.

Erdemir Yönetim Kurulu Başkanı Ali Pandir

FOTOĞRAF: MEHMET BAŞ

OCAK AYINDA YAYINLANACAK İTHALAT REJİMİ KARARNAMESİNDE ÇELİK ÜRÜNLERİNE GÜMRÜK VERGİSİNİN ARTIRILMASI ELZEM OLARAK GÖRÜLÜYOR

Çelikten duvarları 'acilen' örmek lazım

Erdemir Yönetim Kurulu Başkanı Ali Pandir'in çelik sektöründe gelinen son duruma ilişkin önemli bir uyarısı var. Sektörün artan ithalata gücünü kaybettiğine vurgu yapan Pandir, çözüm için acilen harekete geçilmesi gerektiğine inanıyor.

ENTEGRE TESİS, SORUNUN ÜSTESİNDEN GELİR

Ali Pandir, Türk çelik sektöründe kapasite kullanımını yüzde 54'e düşürdüğü bir ortamda önümüzdeki dönemde işi çıkartılmadan da günün gelebilecek şekilde işleri çıkartacak. Ocak ayında yayınlanacak ithalat rejimi kararlarında çelik ürünlerine gümrük vergisinin artırılmasını 'elzem' olduğunun altını çizerek "Entegre bir tesis. Daha büyük bir değer zinciri çabaları için, birim marjlarımız daralıyor, daha az kar ediyor. Ama maliyet düşüyor. Gücümüzden geliyor. Ama sektörde, özellikle ocak ortasında teslimatın artması, zorlanma sektöründe rekabetin artması, 'Entegre' in şimdiki kadar beklenenden çok daha iyi performans göstererek yoluna devam ettiğini vurguluyor. Ali Pandir, bunun nedeni de "En önemli neden zaman. Biz 2 ay önceden satış yapmaya ve fiyatları düşürdüğü bir ortamda zaman etkisinin avantajını yapıyoruz. İkinci ithalata karşı bile kalite, işli yönetim, hızlı teslimat, müşteriye yakın olma, ödeme kolaylığı sağlama gibi müşteri memnuniyet ve bağlılığı yaratan sebeplerle en düşük ithal fiyatları üzerinde bir fiyat skalası yakaladık" sözleriyle açıkladı.

Sadece haddehanesi olan koruyor

Bundan sonra en önemli hamlemin haksız rekabeti engelleyecek korumacılık tarafında gelmesi gerektiğini vurgulayan Pandir, şu anda yaşanan çelik tüketiminin yarısından fazla ile karşılandığını altını çizdi. Pandir, "Hatta Eylül ayı itibarıyla Türkiye çelikle net ithalatçı oldu. Diğer ülkeler de baktığımızda Meksika, Hindistan ve Endonezya'da korumacılık artmış. Amerika'da ithalat sadece yüzde 25 olmasına rağmen devamlı soruşturma açıp vergi koyuyor. Ülkemizin sanayisini korumamız lazım. Çelik üretimi olup da sektörünü korumayana ülke yok. Fas, Pakistan, Tayland bile korumacılık yapıyor. Sadece bizim haddehanesi olan bile yeni sanayisini koruyor. Bizde Çin'e karşı güncel bir önlem alması ama Rusya'dan gelen çeliğe karşı hiçbir önlem alınmıyor."

Dünya daha stabil büyüyecek

Yeniden Yönetim Kurulu Başkanı Ali Pandir, sektör adına bu uyarıyı yapıyor. Demir-çelik sektöründeki üretim-tüketim rakamlarını da ortaya koyuyor. Pandir, Türkiye dahil dünya ekonomilerindeki büyüme hızlarının bakıldığında artık çok büyük önem taşıyan beklemek gerektiğine de işaret ediyor.

Asgari ücret karanından etkilenecek çok çalışmamız yok

Yeni hükümetin 2016 yılı hedefleri arasında asgari ücretin net 2100 TL'ye çıkarılması yer alıyor. Bu artışın Erdemir'in maliyetlerine ne kadar yansıyacağı sorulduğunda Ali Pandir şöyle dedi: "Bu artış, asgari ücret üzerinden maaş ödeyen tüm işverenler için ek mali yükümlülükler getirecek olmakla birlikte, Erdemir Grubu olarak bizleri de etkileyecektir. Grubumuzda uyguladığımız ücret politikalarımızla asgari ücret artışıyla etkilenen çok fazla sayıda çalışmamız bulunmamaktadır. Ancak mali açıdan bakacak olursak, hükümetin, ihbar öneki SGK işveren ödemesi, işsizlik sigortası işveren ödemesi gibi yasal ödemeler artacağından personel maliyetlerinde şirketlere ek yükü getireceği aşikardır. Ayrıca, asgari ücret artışı, bu ücretten daha yukarıda ücret alan çalışanlarımızın ücretlerinde de bir artış beklentisi yaratacağı ihtimal dahilindedir."

TÜRK ÜRETİCİ DEĞER ZİNCİRİNİN UCUNA İTİLDİ

Ali Pandir, rakamların Türkiye'nin artık daha az katma değeri ürün üreten bir ülke haline geldiğini gösterdiğini vurgulayarak "Artık bizim dışımızda kalan elektrik ark ocak tesisi hurda ile çalınmış yerin mamul ithal edip sadece haddehanesini yapıyorlar. Bu da Türk üreticilerin değer zincirinin ucuna itildiğini gösteriyor. Çelik üretmek yerine Rusya ve Çin'in ürettiği çeliği alıp sadece haddehanesi yapıp para kazanmaya çalışıyor" ifadelerini kullandı. Türkiye'de çelik tüketiminin ise yüzde 12 aralığı 2014'te 23 milyon ton olan

tüketimin bu yılın 9 aylık döneminde 25.8 milyon tona geldiğine işaret eden Pandir, "Bu da nihai mamul ithalattan geliyor. Yüze 27 yasa ürün ithalatı artmış. Burada daha darpçı olursa yüzde ürünler. Çiriden yapılan ithalattın %28, Rusya'dan yapılan ithalattın %75 artması. Çin daha önce Türkiye'ye satış yapmazdı. Üstelik Çin'e konan yüzde 16'lık geçici vergiye rağmen, Rusya'dan yapılan ihracatın yüzde 75 artması da gelene daha vahim. Çünkü 5 milyon ton olan ithalat 3.3 milyon tona çıkmış. Çiriden gelen ithalat anti dumping

soruşturmasına rağmen durmazken Rusya, devamlı fiyat kırarak dur durak bilmeden Türkiye'ye satış yapıyor. AB şimdiki kadar çok fazla Türkiye'ye ihracat yapmazdı. Ancak kaliteli çelik yapıyor. Ama eurozon, dolar karşısında kayboluyor. Avrupa'da da rekabeti arttırdı. AB den Türkiye'ye ithalat yüzde 4.5 arttı. Bu arada da Türkiye'nin bu sektörde en büyük ihracat kaleni uzun nihai mamul ihracatında yüzde 7'lik gerileme yaşandı. 8.3 milyon tonluk ihracat 7.7 milyon tona geriledi" ifadelerini kullandı.

ÇİN YAVAŞLADI AMA KARŞIMIZA YENİ JAPONYA OLARAK ÇIKABİLİR

Erdemir Yönetim Kurulu Başkanı Ali Pandir, "Çin'i ilmeklemek lazım" diyerek şu değerlendirmeyi yaptı: "Çin, ekonomisi yavaşlarken hemen bir anda ihracata yöneldi. Çin tek başına kalitesi ve ucuz ürün yapan ülke olarak da tanımlanamaz. Çin kapasite fazlasıyla elimine edenler bir taraftan da daha verimli ve modern tesislerde kurmaya devam ediyor. Uzun vadede Çin kalkması gereken bir ülke. Bir Kore, bir Japonya gibi içinde yüksek katma değeri ürünleri tekrar karşımıza çıkarabilir." 2018'e kadar Çin'de 1 milyar 65 milyon ton olarak bilinen çelik üretim kapasitesinin 850 milyon tona düşmesi bekleniyor. Yeni Çin önümüzdeki 3 sene 200 milyon ton kapasite azaltacak. Yapılan hesaplamalara göre, Çin'deki gelişmekte olan ülkelere ise kapasite 490 milyon tondan 460 milyon tona, gelişmiş ülkelere 637 milyon tondan 540 milyon tona düşecek. Pandir, "Gelişmiş ülkelere kapasite azaltımı veya kapanış olacak. Dünya kapasitesi 345 milyon ton azalacak. Ama Çin kapasite azaltım yaparken eski fabrikalarını kapatıp yeni fabrika da açıyor. Çin düşük üretim yapıyor ama daha katma değeri üretim yapıyor hale geliyor 4-5 sene sonra bu defa dünyanın karşısına farklı bir tehdit olarak çıkabilir. Buna da dikkat etmek lazım" diye konuştu.

2020 VİZYONUNDA KATMA DEĞER ARTIRICI YATIRIMLAR VAR

Ali Pandir, Erdemir'in Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini üstleneli tam 2 sene oldu. Erdemir'e geldiği günden beri de 5 sene içinde başka bir yerde olmaması lazım" vurgusunu yapıyor. Pandir, 2 sene önce Erdemir'in 2020 vizyonu için stratejik plan hazırlarken kendilerini harekete geçiren ana trendin üretim tarafındaki gelişmeler, artan ithalat ve rekabete atılması gereken adımlar olduğunu aktarıyor. "Türk çelik sektörü dünyadaki bir diğer rekabetçiliğini koruyamaz. Benim 5 sene içinde gelecekteki gelişim zorlukları, korumacılık çağında için biraz erken geldi. Erken zorlanmaya başladık. Ama biz bu arada 5 yıllık plan da devreye aldık. Hükümetimiz, bu sektöre 2-3 sene koruma bile bu süre içinde biz bambaşka bir yerde oluruz. Bizim 2020 vizyonumuzda pek çok katma değer artırımcı yatırım var. Erdemir'in galvaniz hattı vb. yeni yatırımları 3 yıl içinde tamamlanacak."

BELİRSİZLİK ÇÖZÜLÜNCE SİPARİŞ YAĞDI

Seçim öncesinde Türkiye'deki belirsizlik ve güven ortamının bozulması sebebiyle büyük müşterilerin olmasa da orta ve küçük ölçekli müşterilerin 'bekle-gör' havasına girdiği bilgisi de paylaşılan Pandir, siparişlerin azaldığını ya da müşterilerin siparişleri zamanında teslim almayacağı terah ettiğini anlattı. Pandir, "Seçim biter bitmez, inanılmaz hızla sipariş yağmaya başladı ve yeniden kapasitemiz doldu. Şimdi hem sipariş yağıyor hem de teslimatlar yapıyor. Su anda Ocak ayının sonuna kadar teslimatı satmamız durumunda" dedi. Pandir, yavaşlama ile toparlanmanın aynı çeyrekte yaşanması nedeniyle de bilançoaya yansımamın olmayacağına da işaret etti. Pandir, "Seçim sonrası, hükümetin açıklaması geçtikten sonra rahmen hermen olumlu bir hava yaşandı. Otomotiv zaten seçimin etkilenmedi" ifadelerini kullandı.

"Türkiye'nin ortalama yüzde 3, Çin'in yüzde 6.5 seviyesinde olduğu, pek çok ülkenin de daha ortalama hızlarda büyüyeceği bir döneme girdiğimizi düşünüyoruz" tespitini yapan Pandir, gelecekte projeksiyonu yaparken de "Karamsar olmaya gerek yok ama heyecan verici bir şey de yok" dedi. Pandir, dünyanın daha stabil büyüyeceği yorumunu yaparken demir-çelik sektöründeki ve Çin'deki gelişmeleri de aldığını da işaret ederek "Önümüzdeki 5 yıllık dönemde Çin hariç diğer ülkelerin çelik tüketiminin yüzde 3'ükü bir artış, dünya tüketiminin yarısına sahip Çin'de ise gerileme olması beklendiği için, dünyada sadece yüzde 1.5'lik tüketim artışı olacağını tahmin ediyoruz. Türkiye'de de çelik tüketiminin yüzde 2-3 civarında yıldan yıla artacağına inanıyoruz" diye konuştu.

Demir-çelik sektöründe işin üretim tarafında geliştiği ise çok tarım kazanmaya çalışıyor" ifadelerini kullandı. Türkiye'de çelik tüketiminin ise yüzde 12 aralığı 2014'te 23 milyon ton olan

tüketimin bu yılın 9 aylık döneminde 25.8 milyon tona geldiğine işaret eden Pandir, "Bu da nihai mamul ithalattan geliyor. Yüze 27 yasa ürün ithalatı artmış. Burada daha darpçı olursa yüzde ürünler. Çiriden yapılan ithalattın %28, Rusya'dan yapılan ithalattın %75 artması. Çin daha önce Türkiye'ye satış yapmazdı. Üstelik Çin'e konan yüzde 16'lık geçici vergiye rağmen, Rusya'dan yapılan ihracatın yüzde 75 artması da gelene daha vahim. Çünkü 5 milyon ton olan ithalat 3.3 milyon tona çıkmış. Çiriden gelen ithalat anti dumping

sonuşturmasına rağmen durmazken Rusya, devamlı fiyat kırarak dur durak bilmeden Türkiye'ye satış yapıyor. AB şimdiki kadar çok fazla Türkiye'ye ihracat yapmazdı. Ancak kaliteli çelik yapıyor. Ama eurozon, dolar karşısında kayboluyor. Avrupa'da da rekabeti arttırdı. AB den Türkiye'ye ithalat yüzde 4.5 arttı. Bu arada da Türkiye'nin bu sektörde en büyük ihracat kaleni uzun nihai mamul ihracatında yüzde 7'lik gerileme yaşandı. 8.3 milyon tonluk ihracat 7.7 milyon tona geriledi" ifadelerini kullandı.

Pandir, fiyatlar konusunda ise "Her 'güç dönümü' dediğimizde düşüş devam etti. Rusların agresif satış politikalarını nedeniyle de dediyemeye devam ediyor. Geniş bir 'U' ya da bir mid-det düşüş fiyatı seviyesi yavaş devam eder" diye konuştu.

YARIN: ALARKO HOLDİNG CEO'SU AYHAN YAVRUCU